

Sygn. akt II Ca 198/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 maja 2015 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Okręgowego Ewa Bazelan

Protokolant Sekretarz sądowy Katarzyna Gustaw

po rozpoznaniu w dniu 13 maja 2015 roku w Lublinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W.

przeciwko S. Z.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Kraśniku z dnia 16 grudnia 2014 roku, sygn. akt I C 461/14

I. zmienia zaskarżony wyrok, w ten sposób, że zasądza od pozwanego S. Z. na rzecz powoda (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. kwotę 4391 zł 12 gr (cztery tysiące trzysta dziewięćdziesiąt jeden złotych dwanaście groszy) z ustawowymi odsetkami:

- od kwoty 4112 zł 54 gr (cztery tysiące sto dwanaście złotych pięćdziesiąt cztery grosze) od dnia 4 maja 2012 roku do dnia zapłaty,

- od kwoty 278 zł 58 gr (dwieście siedemdziesiąt osiem złotych pięćdziesiąt osiem groszy) od dnia 12 maja 2014 roku do dnia zapłaty,

oraz kwotę 717 zł (siedemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu za pierwszą instancję;

II. zasądza od pozwanego S. Z. na rzecz powoda (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą we W. kwotę 400 zł (czteryście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu za drugą instancję.

II Ca 198/15

UZASADNIENIE

W pozwie z 12 maja 2014 roku powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. wniósł o zasądzenie od pozwanego S. Z. na swoją rzecz kwoty 4 391,12 złotych z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 4 112,54 zł od dnia 4 maja 2012 r. do dnia zapłaty, od kwoty 278,58 złotych od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, że pozwany w dniu 15 grudnia 2011 roku złożył oświadczenie wobec powoda, na podstawie którego uznał istnienie wymagalnej wierzytelności z tytułu kredytu udzielonego na podstawie umowy kredytu z dnia 1 lutego 2008 roku zawartej pomiędzy pozwanym a (...) Bankiem SA, przelanej następnie umową sprzedaży wierzytelności zawartą przez (...) Bank SA na powoda w dniu 28 września 2009 roku.

Wyrokiem z dnia 16 grudnia 2014 roku Sąd Rejonowy Lublin- Zachód w Lublinie oddalił powództwo.

Według Sądu Rejonowego strona powodowa nie wykazała, że wierzytelności z umowy zawartej pomiędzy (...) Bankiem SA a pozwanym zostały przez pierwotnego wierzyciela skutecznie zbyte na rzecz powoda. Niezależnie od tego Sąd pierwszej instancji uznał, że zasadny jest zarzut przedawnienia podniesiony przez pozwanego, gdyż skoro strona powodowa nabyła od banku wymagalną wierzytelność w dniu 28 września 2009 roku, to roszczenie strony powodowej uległo przedawnieniu po 3 latach w dniu 28 września 2012 roku, a nie zostało wykazane, że doszło do przerwania lub zawieszenia biegu terminu przedawnienia.

Apelację od tego wyroku wniósł powód (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W., który zaskarżył wyrok w całości i zarzucił:

- naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść wyroku, to jest:

1) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną, nieuwzględniającą zasad prawidłowego ani wskazań wiedzy lub doświadczenia życiowego ocenę wiarygodności i mocy przeprowadzonych w toku postępowania dowodów z dokumentu:

a) umowy sprzedaży wierzytelności polegającą na przyjęciu, że przedmiotem tej umowy były jedynie wierzytelności wymagalne w chwili jej zawarcia,

b) umowy przelewu wierzytelności i wyciągu z załącznika do tejże umowy, poprzez przyjęcie, że z umowy i tego załącznika nie wynika, że doszło do skutecznego przelewu wierzytelności na rzecz Strony powodowej, a co za tym idzie, że Strona powodowa posiada legitymację procesową czynną do występowania w niniejszej sprawie,

c) zobowiązania z dnia 15 grudnia 2011 r. polegającą na przyjęciu, że Pozwany nie uznał długu wobec Strony powodowej,

2) art. 245 k.p.c. poprzez przyjęcie, że umowa sprzedaży wierzytelności stanowi dowód tego, że wierzytelność wobec Pozwanego, będąca przedmiotem niniejszego procesu, była w całości wymagalna już w dniu 28 września 2008 r.,

3) art. 308 k.p.c. poprzez przyjęcie, że wydruk stanowiący wyciąg z załącznika do umowy sprzedaży wierzytelności „nie stanowi żadnego dowodu w niniejszym procesie” oraz naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest:

4) art. 118 k.c. i art. 117 § 2 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie w sytuacji, gdy nie doszło do przedawnienia roszczenia Strony powodowej,

5) art. 123 pkt 2 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że w zobowiązaniu z dnia 15 grudnia 2011 r. pozwany nie uznał roszczenia.

Powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od Pozwanego na rzecz Strony powodowej 4.319,12 zł wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 4.112,54 zł od dnia 4 maja 2012 roku do dnia zapłaty oraz od kwoty 278,58 zł dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i zasądzenie od pozwanego na rzecz Strony powodowej kosztów procesu według norm wynikających z obowiązujących przepisów prawnych, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu przed Sądem pierwszej i drugiej instancji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja i zawarte w niej zarzuty są uzasadnione zarówno co do błędnego uznania przez Sąd Rejonowy, że powód nie wykazał, iż skutecznie nabył wierzytelność (...) Banku Spółki Akcyjnej wobec pozwanego S. Z., jak i błędnego przyjęcia, że doszło do przedawnienia dochodzonych roszczeń.

W tym względzie uzasadniony jest zarzut dotyczący naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w zakresie oceny dowodów z umowy przelewu wierzytelności z załącznikiem (k.24-27) oraz dokumentu zatytułowanego „Zobowiązanie” (k.31). Prawidłowa ocena tych dowodów prowadzi do wniosku, że strona powodowa nabyła od (...) Banku Spółki Akcyjnej wierzytelność

wobec pozwanego S. Z. wynikającą z umowy kredytowej nr (...), a następnie w dniu 15 grudnia 2011 roku pozwany uznał wobec nabywcy wierzytelności dług wynikający z tej umowy.

Przede wszystkim należy wskazać, że zakwestionowany przez Sąd Rejonowy wydruk komputerowy (k.27) istotnie nie zawiera podpisów, ale nie oznacza to automatycznie, że nie może stanowić dowodu, tym bardziej, że nie jest to odrębny dokument, ale załącznik do podpisanej przez strony umowy przelewu wierzytelności.

Zawarcie umowy przelewu wierzytelności nie wymaga do swej ważności formy pisemnej (art. 511 k.c. w zw. z art. 74§ 1 k.c.); strony mogą złożyć oświadczenia woli w tym przedmiocie w każdej formie (art. 60 k.c.). Skoro (...) Bank Spółka Akcyjna i (...) Spółka Akcyjna zawierały tę umowę na piśmie i przewidziały, że będzie ona dotyczyć wierzytelności z załącznika nr (...), to nawet jeśli nie został on podpisany, to te wierzytelności nim objęte zgodnie z wolą stron stanowiły przedmiot umowy.

Natomiast to, że przedstawiony do akt wyciąg z załącznika (obejmujący wierzytelność z umowy nr (...)) stanowi element oryginału załącznika potwierdza poświadczenie radcy prawnego W. H. „Za zgodność z oryginałem”, które w tym względzie ma moc dokumentu urzędowego (art. 129§ 3).

Niezależnie od tego należy wskazać, że pozwany S. Z. nie kwestionował przelewu tej wierzytelności, ani powyższych dokumentów (podczas gdy zgłaszał wyraźne zastrzeżenia do prawdziwości innych dokumentów – k.40v), co upoważniało do przyjęcia tej okoliczności za przyznaną (art. 230 k.p.c.), w szczególności, że strona powodowa przedstawiła ponadto dokument w postaci pisma pracownika (...) Banku Spółki Akcyjnej skierowany do pozwanego informujący o tym, że wierzytelność wobec niego z tytułu kredytu nr (...) została sprzedana powodowi (k.33).

Z powyższego wynika, że wierzytelność ta wobec pozwanego S. Z. była przedmiotem umowy przelewu z dnia 28 września 2009 roku i została zbyta powodowi.

Nie można także zgodzić się z Sądem Rejonowym jakoby strona powodowa nie wykazała, że doszło do przerwania biegu terminu przedawnienia, gdyż wskazuje na to uznanie długu przez S. Z. w zobowiązaniu z dnia 15 grudnia 2011 roku (k.31).

Wprawdzie zakwestionował on jakoby podpisał ten dokument, ale, jak słusznie podnosi skarżący, w tej sytuacji to pozwanego obciążał ciężar udowodnienia, że widniejący pod tekstem zobowiązania podpis (...) faktycznie nie pochodzi od niego, co wynika z art. 153 k.p.c.: jeżeli strona zaprzecza prawdziwości dokumentu prywatnego albo twierdzi, że zawarte w nim oświadczenie osoby, która je podpisała, od niej nie pochodzi, obowiązana jest okoliczności te udowodnić. Jeżeli jednak spór dotyczy dokumentu prywatnego pochodzącego od innej osoby niż strona zaprzeczająca, prawdziwość dokumentu powinna udowodnić strona, która chce z niego skorzystać.

W tym wypadku do podważenia prawdziwości tego podpisu nie było wystarczające dokonane przez Sąd Rejonowy zestawienie go z podpisem na umowie kredytu, gdyż występujące różnice nie mają charakteru oczywistego. Do analizy takiej niezbędne były wiadomości specjalne, a tym samym opinia biegłego (art. 278 k.p.c.), a pozwany takiego dowodu nie przedstawił.

Dlatego też należy stwierdzić, że nie zachodziły podstawy do uznania, że dokument „Zobowiązanie” (k.31) nie został podpisany przez pozwanego S. Z.. Nieuzasadnione są także zastrzeżenia Sądu pierwszej instancji co do treści tego dokumentu.

Istotnie został on sporządzony na formularzu przeznaczonym dla kilku osób (co wynika prawdopodobnie z tego, że miał być podpisany także przez Z. L.) i zostały w nim użyte sformułowania jak ze strony osób trzecich („My niżej podpisani(e) oświadczamy, iż w związku z istnieniem zadłużenia S. Z. wobec firmy (...) SA ... zobowiązujemy się dokonać zapłaty za S. Z. kwoty 5970 zł”), ale nie ma to większego znaczenia skoro zobowiązanie to podpisał (obok wierzyciela) sam dłużnik, który uczynił to w celu uzyskania rozłożenia na raty.

Należy pamiętać, że zgodnie z art. 65 § 1 i 2 k.c. oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje a w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu.

Z treści przedmiotowego oświadczenia wynika, że podpisane pod nim osoby zobowiązują się do spłaty zadłużenia wynikającego z zawartej z (...) Bankiem SA we W. umowy nr (...) wobec F. (...) (która nabyła wierzytelność w drodze przelewu) w ratach. Skoro dokument podpisał sam dłużnik to wskazuje, że jego zamiarem było zobowiązanie się do spłaty zaległości z tytułu tego kredytu we wskazanych tam ratach.

Oświadczenie to niewątpliwie zawiera stwierdzenie przez dłużnika istnienia jego obowiązku zapłaty (...) Spółce Akcyjnej określonej kwoty (5970 zł) wynikającej z umowy kredytowej nr (...), nabytej na skutek przelewu wierzytelności i zapewnienie o jego wykonaniu, a tym samym jest jednoznaczne z uznaniem roszczenia strony powodowej, które w świetle art. 123 § 1 pkt 2 k.c. przerywa bieg przedawnienia i skutkuje rozpoczęciem jego biegu na nowo (art. 124 § 1 k.c.).

Stąd nawet przy przyjęciu wymagalności całej dochodzonej należności w dacie przelewu – 28 września 2009 roku, jak uczynił to Sąd Rejonowy, trzyletni bieg przedawnienia uległ przerwaniu w dniu 15 grudnia 2011 roku, a następnie po raz kolejny wniesieniem pozwu w niniejszej sprawie w dniu 12 maja 2014 roku (art. 123 § 1 pkt 1 k.c.).

Dlatego też brak było podstaw do uznania, że dochodzone roszczenia uległy przedawnieniu i Sąd Okręgowy na mocy art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok uwzględniając powództwo.

Z uwagi na fakt, że powództwo i apelacja zostały uwzględnione Sąd Okręgowy zasądził na mocy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz art. 99 k.p.c. (w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.) od pozwanego (jako strony przegrywającej) na rzecz powoda zwrot kosztów postępowania w kwocie 717 zł za pierwszą instancję (100 zł opłaty od pozwu, 600 zł wynagrodzenia pełnomocnika, 17 zł opłata od pełnomocnictwa) i w kwocie 400 zł za drugą instancję (100 zł opłata od apelacji i 300 zł wynagrodzenia pełnomocnika).